

## การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย

Development of training courses for organizing learning experiences to enhance  
creativity For student teachers in the field of early childhood education

ธนภรณ์ แซ่ลิ่ม, ทิพาพร สุจारी, ณัฐชัย จันทชุม, และปวีริศ สารมะโน  
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Tanaporn Saelim, Thipaporn Sujari, Nattachai Jantachum, and Pawaris Saramano  
Rajabhat Maha Sarakham University

Corresponding Author E-mail : Tanaporn\_10320@nmc.ac.th tipaporn4146@yahoo.com Nattachai@rmu.ac.th  
pawaris.sa@rmu.ac.th

(Received : May 10, 2024; Edit : May 26, 2024; accepted : May 26, 2024)

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และความต้องการฝึกอบรม 2) พัฒนาหลักสูตรและทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม 3) นำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ และ 4) ประเมินหลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย วิธีดำเนินการวิจัยในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา ประกอบด้วย 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย จำนวน 69 คน และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย จำนวน 9 คน รวม 78 คน ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรและการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ปีการศึกษา 2566 จำนวน 30 คน ระยะที่ 3 การใช้หลักสูตรฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาครู สาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนครราชสีมา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 27 คน และระยะที่ 4 การประเมินหลักสูตรฝึกอบรม กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย ชั้นปีที่ 4 ระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนครราชสีมา จำนวน 1 คน และ เด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ความต้องการฝึกอบรม แบบประเมินทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้ แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ แบบประเมินความพึงพอใจ และ แบบประเมินความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ประกอบด้วย ข้อมูลในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และการเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ และความต้องการฝึกอบรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. หลักสูตรฝึกอบรมประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม โครงสร้างของหลักสูตร กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม และการวัดและประเมินผล และความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
3. นักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัยมีความรู้ความเข้าใจหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม มีทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี

**คำสำคัญ :** การจัดประสบการณ์เรียนรู้, การพัฒนาหลักสูตร, ความคิดสร้างสรรค์ , นักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย, หลักสูตรฝึกอบรม

## Abstract

The research's objectives are as follows: 1) To study the basic information and training needs for enhancing creative thinking through experiential learning experiences. 2) Developing a curriculum and experimenting with the training curriculum for organizing learning experiences to enhance creative thinking. 3) Implementing the training curriculum for organizing learning experiences to enhance creative thinking. and 4) evaluating the training curriculum for organizing learning experiences to enhance creative thinking for student teachers majoring in early childhood education. The research method, known as research and development, comprises four phases: Phase 1: Basic Information Study and Training Needs Assessment. The sample group includes 69 student teachers majoring in early childhood education and 9 faculty members specializing in early childhood education, totaling 78 individuals. Phase 2: Curriculum Development and Training Curriculum Trial. The sample group consists of 30 undergraduate student teachers majoring in early childhood education in their third and fourth years from Wongchawalitkul University in the academic year 2023. Phase 3: Implementation of the Training Curriculum. The sample group consists of 27 undergraduate student teachers majoring in early childhood education, in their third and fourth years, from Nakhon Ratchasima College, academic year 2023. Phase 4: Evaluation of the Training Curriculum. The target groups include one fourth-year undergraduate student majoring in early childhood education from Nakhon Ratchasima College and 32 preschool children in the third year of kindergarten in the academic year 2023. The research tools used include questionnaires on opinions regarding learning experiences, questionnaires and interview forms for training needs, skill assessment forms for organizing learning experiences, tests to measure knowledge and understanding, satisfaction assessment forms, and creativity assessment forms for preschool children. Statistical analysis includes percentages, means, standard deviations, and t-tests.

The research findings indicate that:

1. The foundational information used for developing the training curriculum encompasses data on organizing learning experiences, curriculum development, fostering creativity, and overall training needs, all at the highest level.
2. The training curriculum comprises six components: principles and rationale, training objectives, curriculum structure, training activities, training media, and measurement and evaluation. Overall, the suitability of the training curriculum is at a high level.
3. Following the training, student teachers majoring in early childhood education demonstrated higher levels of knowledge and understanding compared to before the training. They exhibited proficient skills in organizing learning experiences and expressed high satisfaction with the overall training program. Moreover, the creativity of preschool children overall was at a commendable level.

**Keywords :** Organizing learning experiences, curriculum development, creativity, Teacher students in early childhood education, training courses

## ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนของสภาพเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนสู่ความยั่งยืนด้วยโมเดลบีซีจีแบบองค์รวม นับจากปี พ.ศ. 2564-2573 เน้นเชื่อมโยงเศรษฐกิจชีวภาพ และเศรษฐกิจสีเขียว ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจในภาพรวม (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2565) ซึ่งเศรษฐกิจในลักษณะดังกล่าวต้องการบุคคลที่มีศักยภาพในการใช้ความรู้ เจตคติเชิงบวก และความสามารถในการปฏิบัติงาน ดังนั้นการจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะระดับอุดมศึกษา การผลิตบัณฑิตจึงต้องเตรียมความพร้อม ให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะความคิดสร้างสรรค์ และคุณลักษณะที่ตรงต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นดังกล่าว ให้ผู้เรียนได้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงแบบยั่งยืน ทั้งด้านวิชาชีพทางการศึกษาและด้านความสามารถในการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ในสังคมยุคโลกวิถีใหม่ ตอบสนองกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ที่มุ่งพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนการพัฒนาภายในทุกภาคส่วน สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ที่มุ่งเน้นพัฒนาให้คนไทยมีความเป็นพลเมืองดี มีคุณธรรมจริยธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต และจิตอาสา เรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบยั่งยืน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ตามกฎกระทรวงเกี่ยวกับมาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ที่กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาตามคุณวุฒิแต่ละระดับ เป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้ (Knowledge) 2) ด้านทักษะ (Skills) 3) ด้านจริยธรรม 4) ด้านลักษณะบุคคล (Character) (ราชกิจจานุเบกษา, 2565)

สถานการณ์ปัจจุบัน เทคโนโลยีมีการพัฒนาไปอย่างก้าวกระโดดแบบคาดไม่ถึง ได้ส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมอย่างมาก ทั้งวิถีชีวิตความเป็นอยู่ การใช้ภาษา ค่านิยม และขนบธรรมเนียมประเพณี การเรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ตหลากหลายรูปแบบทำให้เกิดการเชื่อมโยงกันของความรู้ การเลียนแบบ เกิดเป็นสังคมและวัฒนธรรมในรูปแบบใหม่ที่อาศัยเทคโนโลยีเป็นตัวขับเคลื่อนและใช้ความรู้เป็นฐาน สังคมและวัฒนธรรมที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลมากขึ้น และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นับเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เรียนจะต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อการพัฒนาตนเองให้ทันยุคทันสมัย สามารถนำทักษะความรู้ไปต่อยอดในการประกอบอาชีพในอนาคตได้ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในการพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ (ยุทธศาสตร์ที่ 3) ได้เน้นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ช่วงวัยเรียน พัฒนาทักษะความสามารถการเรียนรู้ที่ สอดรับกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิด วิเคราะห์สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความยืดหยุ่นทางความคิด รวมถึงทักษะด้านภาษา ศิลปะ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562)

ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถที่สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ ช่วยให้บุคคลกระทำการต่าง ๆ อย่าง ประสบความสำเร็จ รู้จักวิธีการแก้ปัญหา สร้างทัศนคติที่ดีต่อสิ่งต่าง ๆ ผ่อนคลายอารมณ์ สร้างนิสัย ในการทำงานที่ดีซึ่งหน่วยงานหรือองค์กรใดที่มีทรัพยากรบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง สามารถคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ผลงานหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ก็จะช่วยทำให้สามารถพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าไปได้อย่างรวดเร็ว (กนิษฐา พูลลาภ, 2563) ซึ่งประกอบไปด้วย ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) หมายถึง ความสามารถในการคิด ตอบสนองต่อสิ่งเร้าให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง ความสามารถในการปรับ สภาพของความคิดในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ความคิดริเริ่ม (Originality) หมายถึง ความสามารถคิดแปลกใหม่ แตกต่าง จากความคิดธรรมดาหรือความคิดง่าย ๆ และความคิดละเอียดลออ (Elaboration) หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นรายละเอียดในสิ่งที่คนอื่นมองไม่เห็น และยังรวมถึงการเชื่อมโยงสัมพันธ์สิ่งต่าง ๆ อย่างมีความหมาย (ปริยา โคตรสาถิ, 2562) และจากผลการวิจัยในนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 360 คน ยังพบว่านักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 30.56 (วัชรภรณ์ แสนนา, 2565)

การที่นักเรียนจะเกิดความคิดสร้างสรรค์นั้นจะต้องมีการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เพื่อช่วยให้บุคคลใช้ความสามารถของตนในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ ความคิดสร้างสรรค์จึงควรได้รับการพัฒนา และถือเป็นเป้าหมายหลักที่พ่อแม่ ครู และผู้ใกล้ชิดพึงตระหนักถึงความสำคัญ ให้ความสนใจอย่างจริงจังสนับสนุน เป็นพิเศษ เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความคิดสร้างสรรค์อันเป็นสิ่งที่ประเทศชาติต้องการ (อารี พันธมณี, 2557) โดยวิธีการส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ให้กับเด็กปฐมวัยต่อไปได้นั้น เราสามารถฝึกอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษาก่อนที่จะออกปฏิบัติการสอนได้ ซึ่งการฝึกอบรมเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ มีแบบแผน เพื่อสร้างหรือเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ความสามารถ (Ability) และเจตคติ (Attitude) ให้แก่นักศึกษาที่เข้ารับการอบรมและ นำความรู้ ทักษะปฏิบัติที่ได้รับ นำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และทักษะในการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ นักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือพฤติกรรม และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ (พงษ์สิทธิ์ พิธิ, 2563)

สภาพทั่วไปของวิทยาลัยนครราชสีมา วิทยาลัยนครราชสีมา เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สป.อว.) ที่ก่อตั้งโดยคณะผู้บริหารที่มีความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ ด้วยความมุ่งมั่นอย่างชัดเจนในการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนของชาติมุ่งเน้นการขยายโอกาสทางการศึกษา และเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถที่จะเรียนได้ด้วยค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่เหมาะสมและมีคุณภาพ ดำเนินการเปิดทำการสอนทั้งหมด 5 คณะวิชา ได้แก่ คณะสหเวชศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะศึกษาศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ และคณะรัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตรที่เปิดดำเนินการจัดการเรียนการสอน จำนวนทั้งหมด จำนวน 22 หลักสูตร ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี จากการที่ได้มีเหตุการณ์ปฏิบัติการสอน พบว่า นักศึกษายังขาดทักษะการจัดทำแผนประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ให้กับเด็กปฐมวัย ส่งผลกระทบต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยไม่ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ บวกกับความต้องการของนักศึกษาที่ต้องการจะพัฒนาให้ตนเองในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ให้กับเด็กปฐมวัย ทั้งด้าน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความคิดริเริ่ม ด้านความคิดคล่องแคล่ว ด้านความคิดยืดหยุ่น และด้านความคิดละเอียดลออ

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย เพื่อให้ศึกษามีทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้ สำหรับเด็กปฐมวัย สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการพัฒนาตนเองหรือส่งต่อความรู้ให้กับเด็กปฐมวัยได้ และวิทยาลัยนครราชสีมาได้นักศึกษาที่มีคุณภาพสามารถ เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพในการทำงานให้กับองค์กรในอนาคต

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และความต้องการฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรและทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
3. เพื่อนำหลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยไปใช้
4. เพื่อประเมินหลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

### วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และความต้องการฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ได้แก่ นักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 69 คน และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 9 คน รวม 78 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 27 คน และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 9 คน รวม 36 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

2. แบบสอบถามความต้องการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ของนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

3. แบบสัมภาษณ์ความต้องการฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ให้กับเด็กปฐมวัย ของนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 ดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็นและความต้องการฝึกอบรม

1.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม และวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท์ (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 74 – 84)

1.2 สร้างแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าลิเคอร์ท์ ดังนี้

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยจะใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจเล็กน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

1.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปให้ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบครอบคลุมในด้านต่างๆ และความสอดคล้องของเนื้อหานำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.4 นำแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (Index of Consistency) โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 63)

ถ้าแน่ใจว่า	มีความสอดคล้อง	ให้ทำเครื่องหมาย	✓	ลงในช่อง +1
ถ้าไม่แน่ใจว่า	มีความสอดคล้อง	ให้ทำเครื่องหมาย	✓	ลงในช่อง 0
ถ้าแน่ใจว่า	ไม่มีความสอดคล้อง	ให้ทำเครื่องหมาย	✓	ลงในช่อง -1

เกณฑ์สำหรับการประเมินผลการพิจารณา ถ้ามีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 0.50 – 1.00 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นแบบทดสอบดังกล่าวมีความสอดคล้องกันสูง แต่ถ้าคะแนนเฉลี่ยมีค่าต่ำกว่าหรือน้อยกว่า 0.50 แสดงว่ายังไม่มีความสอดคล้อง ต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

1.5 นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

1.6 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

1.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

## 2. แบบสัมภาษณ์ความต้องการฝึกอบรม

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2 นำประเด็นที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์ให้สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

2.4 นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งเพื่อขอคำแนะนำ แล้วจัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยต่อไป

## การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยระยะที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการฝึกอบรม มีขั้นตอนดังนี้  
2. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ นักศึกษาและอาจารย์

3. ดำเนินการแจกแบบสอบถามและทำการสัมภาษณ์ และสังเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม เพื่อนำข้อมูลไปสู่การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนต่อไป

### การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการฝึกอบรม และทำการวิเคราะห์ข้อมูล และนำมาเขียนสรุปเป็นข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแบบความเรียง

ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรและทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม สำหรับนักศึกษาครุสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษาครุสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย วงชวลิตกุล ปีการศึกษา 2566 จำนวน 161 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาครุสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยวงชวลิตกุล ปีการศึกษา 2566 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หลักสูตรฝึกอบรม
2. เอกสารประกอบหลักสูตร
3. แบบประเมินทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของนักศึกษาครุสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย
4. แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในการฝึกอบรม
5. แบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. หลักสูตรฝึกอบรม
  - 1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา รายละเอียดของหลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครุสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย
  - 1.2 สร้างหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งมีองค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม 3) โครงสร้างของหลักสูตร 4) กิจกรรมการฝึกอบรม 5) สื่อการฝึกอบรม 6) การวัดและประเมินผล
  - 1.3 นำหลักสูตรที่สร้างขึ้นเสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไขและให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของหลักสูตรต่อไป
  - 1.4 นำหลักสูตรที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตร เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแต่ละองค์ประกอบของหลักสูตร ใช้เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 )
 

4.51 - 5.00	หมายความว่า	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายความว่า	เหมาะสมมาก
2.51 - 3.50	หมายความว่า	เหมาะสมปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายความว่า	เหมาะสมน้อย
1.00 - 1.50	หมายความว่า	เหมาะสมน้อยที่สุด

การกำหนดเกณฑ์ความเหมาะสมของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับหรือมากกว่า 3.51 ถือว่ามีคุณภาพเหมาะสม หากมีค่าเท่ากับหรือน้อยกว่า 3.49 ถือว่ามีคุณภาพไม่เหมาะสม ต้องปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้ค่าความเหมาะสมของหลักสูตรเท่ากับ 4.04

- 1.5 นำหลักสูตรที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (Index of Consistency) โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 63) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

1.6 นำหลักสูตรฝึกอบรมเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งเพื่อขอคำแนะนำ แล้วจัดทำหลักสูตรฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยต่อไป

2. แบบประเมินทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของนักศึกษาครุสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย
  - 2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินทักษะ3.2.2 สร้างแบบประเมินทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของนักศึกษาครุสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย
  - 2.2 นำแบบประเมินทักษะที่สร้างขึ้นเสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
  - 2.3 นำแบบประเมินทักษะที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (Index of Consistency) โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 63)
 

ถ้าแน่ใจว่า มีความสอดคล้อง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1

ถ้าไม่แน่ใจว่า มีความสอดคล้อง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 0

ถ้าแน่ใจว่า ไม่มีความสอดคล้อง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง -1

เกณฑ์สำหรับการประเมินผลการพิจารณา ถ้ามีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 0.50 – 1.00 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า แบบทดสอบดังกล่าวมีความสอดคล้องกันสูง แต่ถ้าคะแนนเฉลี่ยมีค่าต่ำกว่าหรือน้อยกว่า 0.50 แสดงว่ายังไม่มี ความสอดคล้อง ต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

2.4 นำแบบประเมินทักษะที่ผ่านการตรวจแก้ไขและปรับปรุงแล้วไปทดลอง ใช้ (Try - out) กับ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาวิทาลัยวงชวลิตกุล จำนวน 30 คน

2.5 จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

### 3. แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในการฝึกอบรม

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบ

3.2 สร้างแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ

3.3 นำแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจที่สร้างขึ้นเสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.4 นำแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบค่าดัชนี

ความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (Index of Consistency) โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 63)

ถ้าแน่ใจว่า มีความสอดคล้อง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1

ถ้าไม่แน่ใจว่า มีความสอดคล้อง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 0

ถ้าแน่ใจว่า ไม่มีความสอดคล้อง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง -1

เกณฑ์สำหรับการประเมินผลการพิจารณา ถ้ามีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 0.50 – 1.00 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า แบบทดสอบดังกล่าวมีความสอดคล้องกันสูง แต่ถ้าคะแนนเฉลี่ยมีค่าต่ำกว่าหรือน้อยกว่า 0.50 แสดงว่ายังไม่มี ความสอดคล้อง ต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

3.5 นำแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจที่ผ่านการตรวจแก้ไขและปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try - out) กับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาวิทาลัยวงชวลิตกุล จำนวน 30 คน

3.6 นำผลการทดลองใช้ (Try - out) มาวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ เพื่อหาความยากง่าย (P) ได้ ค่าอยู่ระหว่าง 0.50 - 0.77 และค่าอำนาจจำแนก (r) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.20 - 0.33

3.7 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ จากสูตร KR - 20 ได้ค่าความ เชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

3.8 จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

### 4. แบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม

4.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ และวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 74 – 84)

4.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ลิเคอร์ท ดังนี้

5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยจะใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

4.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปที่ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบครอบคลุมในด้านต่างๆ และความสอดคล้องของเนื้อหานำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (Index of Consistency) โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 63)

ถ้าแน่ใจว่า มีความสอดคล้อง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1

ถ้าไม่แน่ใจว่า มีความสอดคล้อง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 0

ถ้าแน่ใจว่า ไม่มีความสอดคล้อง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง -1

เกณฑ์สำหรับการประเมินผลการพิจารณา ถ้ามีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 0.50 – 1.00 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นแบบทดสอบดังกล่าวมีความสอดคล้องกันสูง แต่ถ้าคะแนนเฉลี่ยมีค่าต่ำกว่าหรือน้อยกว่า 0.50 แสดงว่ายังไม่มีความสอดคล้อง ต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

4.5 นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

4.6 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.87

4.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2. ส่งหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตร พร้อมทั้งส่งโครงสร้างหลักสูตร แบบทดสอบ แบบประเมินความพึงพอใจแบบฝึกทักษะ และเอกสารคำชี้แจงการประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง

3. ประสานผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอรับข้อมูลผลการประเมินตามระยะเวลาที่กำหนด และผู้วิจัยได้ขอคำแนะนำเพิ่มเติมหลังจากผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบแล้ว

4. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ถึง คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

5. ประสานหัวหน้าสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล เพื่อนัด วัน เวลา จำนวนผู้เข้าอบรมและสถานที่ในการฝึกอบรม

6. เตรียมเอกสารหลักสูตรฝึกอบรมให้เพียงพอในการฝึกอบรม จำนวน 30 ชุด

7. ดำเนินการฝึกอบรมตามตารางการฝึกอบรม จนครบทั้ง 4 หน่วย

8. วัดผลก่อนการฝึกอบรม โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ และมีการทำแบบฝึกทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้

9. ดำเนินการฝึกอบรมตามตารางการฝึกอบรม จนครบทั้ง 4 หน่วย

10. วัดผลหลังการฝึกอบรม โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ หลังฝึกอบรมเสร็จในแต่ละ

หน่วย

11. ประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมหลังการอบรมสิ้นสุดการฝึกอบรม โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม

12. ประเมินคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรม โดยผู้เชี่ยวชาญหลังการอบรมสิ้นสุดการฝึกอบรม

### การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องและความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม
2. เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนกับหลังการฝึกอบรม ที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ และนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR – 20
3. วิเคราะห์ผลการวัดความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม หลังการฝึกอบรม โดยใช้ค่าเฉลี่ยแล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยหาค่า “สัมประสิทธิ์แอลฟา” ( $\alpha$ -Coefficient)
4. วิเคราะห์ทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้ โดยใช้ค่าเฉลี่ยแล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ  
ระยะที่ 3 การใช้หลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยนครราชสีมา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 27 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยนครราชสีมา ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 27 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หลักสูตรฝึกอบรม
2. แบบประเมินทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
3. แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในการฝึกอบรม
4. แบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

#### 1. ขั้นเตรียม

1.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือเชิญขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

1.2 ประสานหัวหน้าสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย เพื่อนัด วัน เวลา จำนวนผู้เข้าอบรมและสถานที่ในการฝึกอบรม

1.3 เตรียมเอกสารหลักสูตรฝึกอบรมให้เพียงพอในการฝึกอบรม จำนวน 27 ชุด

#### 2. ขั้นใช้หลักสูตรฝึกอบรม

2.1 วัดผลก่อนการฝึกอบรม โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์

2.2 ดำเนินการฝึกอบรมตามตารางการฝึกอบรม จนครบทั้ง 4 หน่วย

#### 3. ขั้นประเมินผลการฝึกอบรม

3.1 วัดผลหลังการฝึกอบรม โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ หลังฝึกอบรมเสร็จในแต่ละหน่วย

3.2 ประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมหลังการอบรมสิ้นสุดการฝึกอบรม โดยใช้แบบประเมิน

ความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม

### การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ทดสอบความรู้ของนักศึกษาครูเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ก่อน-หลังการอบรม และทักษะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรม

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจ ทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์แปลความหมาย 5 ระดับ

ระยะที่ 4 การประเมินหลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

### กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในระยะที่ 4 แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1. นักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 ที่ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้ วิทยาลัยนครราชสีมา จำนวน 1 คน ที่กำลังฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2566 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

2. เด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 32 คน ที่ได้รับการจัดประสบการณ์เรียนรู้จากนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 ที่เข้าร่วมการฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาระดับชั้นปีที่ 4

#### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 ผ่านการหาคุณภาพของเครื่องมือแล้ว

2. แบบประเมินความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย

#### การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กับเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 32 คน

2. ประเมินทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาระดับชั้นปีที่ 4

3. ประเมินความคิดสร้างสรรค์ขณะที่เด็กกำลังทำกิจกรรม และนำคะแนนที่ได้จากการประเมินมาเทียบกับเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 3 ระดับ คือ ดี พอใช้ ควรส่งเสริม

#### การวิเคราะห์ข้อมูล

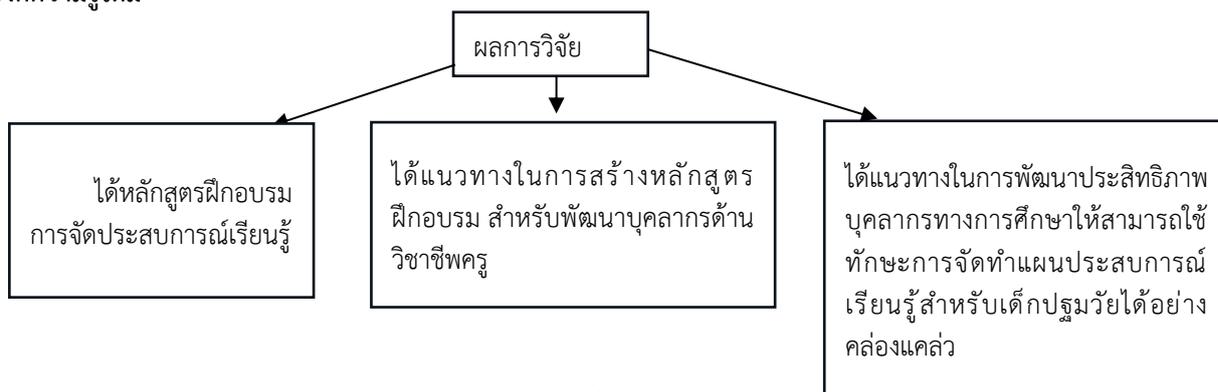
1. วิเคราะห์ทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของนักศึกษาครู สาขาวิชาการศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 จากแบบประเมินทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้ จากนั้นนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย แล้วเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

2. วิเคราะห์ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จากแบบประเมินความคิดสร้างสรรค์จากการนำคะแนนที่ได้จากการประเมินความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย มาหาค่าเฉลี่ย แล้วเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

ระดับ	3	หมายถึง	ดี
ระดับ	2	หมายถึง	พอใช้
ระดับ	1	หมายถึง	ควรส่งเสริม

โดยเด็กปฐมวัยต้องมีความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับพอใช้ขึ้นไปจึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์

#### องค์ความรู้ใหม่



ภาพประกอบที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

#### ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลและแปลความหมายของข้อมูลตามลำดับขั้นตอน โดยแบ่งออกเป็น 4 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาระดับชั้นปีที่ 4

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สรุปได้ว่า

1.1 ในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ควรมุ่งให้นักศึกษาจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยกิจกรรมจะเป็นการเรียนรู้แบบเล่นเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้สนุกสนานพร้อมทั้งเน้นให้การจัดกิจกรรมได้เรียนรู้จากประสบการณ์

จริงโดยการใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น การใช้แบบจำลอง บทบาทสมมติ มีการประเมินความคิดสร้างสรรค์เด็กปฐมวัยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้หลักการประเมินพัฒนาการโดยการสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมระหว่างการทำกิจกรรม และการสัมภาษณ์ ควรมุ่งเน้นให้นักศึกษาเขียนแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มีกิจกรรมที่หลากหลายที่สามารถเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ให้กับเด็กปฐมวัยได้ โดยได้นำรูปแบบการจัดกิจกรรมมาเป็นตัวอย่างจำนวน 4 รูปแบบ ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดโฮสโคป และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการ

1.2 ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมจะแบ่งเป็น 4 ระยะ ได้แก่ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการฝึกอบรม แบ่งเป็น 3 ประเด็นหลักด้วยกัน ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และข้อมูลเกี่ยวกับการเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ 2) การสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ตามองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม โครงสร้างของหลักสูตร กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม และการวัดและประเมินผล 3) การใช้หลักสูตรฝึกอบรม และ 4) การประเมินหลักสูตรฝึกอบรม โดยใช้แนวคิดการประเมิน IPO Model ที่นำมาใช้ในการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมครั้งนี้ มุ่งพิจารณาประเมินหลักสูตรฝึกอบรม ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า (INputs) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการฝึกอบรม จำนวนผู้เข้าฝึกอบรม ความพร้อมของสื่อและวัสดุอุปกรณ์ ความเหมาะสมของสถานที่ 2) ด้านกระบวนการ (Process) ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมตามแนวทางของเคิร์กแพทริก (The Kirkpatrick Approach) มาบูรณาการเพื่อดูรายละเอียดในด้านปฏิกิริยา (ReactioN) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความพึงพอใจในการฝึกอบรมในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านเนื้อหาของการฝึกอบรม ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ด้านเอกสารประกอบการฝึกอบรม ด้านสื่อการฝึกอบรม ด้านสถานที่สำหรับการฝึกอบรม ด้านกิจกรรมการฝึกอบรม ด้านความสามารถของวิทยากร และด้านระยะเวลาในการฝึกอบรม 3) ด้านผลผลิต (Output) ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กับรูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมตาม แนวทางของเคิร์กแพทริก (The Kirkpatrick Approach) มาบูรณาการเพื่อดูรายละเอียดใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผลการเรียนรู้ (LearNiNg) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความรู้ความเข้าใจในการฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ 2) ด้านพฤติกรรม (Behavior EvaluatioN) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของนักศึกษาครูปฐมวัย และ 3) ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร (Results) โดยเป็นการประเมินที่ครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ ความสำเร็จของการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยที่ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีความคิดสร้างสรรค์

1.3 การเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ควรมุ่งเน้นให้นักศึกษาเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่มีกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติลงมือทำด้วยตนเอง เช่น การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดโฮสโคป และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีของ Gulford มาใช้ในการสร้างแบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น และความคิดละเอียดลออ และในการวัดและประเมินผลแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ดี พอใช้ และควรส่งเสริม

## 2. ผลการศึกษาและความต้องการฝึกอบรม

2.1 ความคิดเห็นของนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย พบว่า นักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้าน การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ รองลงมาคือด้าน ด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ และด้านด้านการประเมินผลการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้

2.2 ความต้องการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ของนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย พบว่า นักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยมีความต้องการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้วิจัยได้นำความต้องการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย การเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มาเป็นหัวข้อหลักในหน่วยของการฝึกอบรม

2.3 การสัมภาษณ์ความต้องการฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อเสริมสร้าง ความคิดสร้างสรรค์ให้กับเด็กปฐมวัย ของนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย พบว่า ควรมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ

หลักการ กระบวนการ การออกแบบ รวมถึงแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ควรมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับความหมาย องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การวัดและการประเมินความคิดสร้างสรรค์ รวมถึงการออกแบบแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ควรมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย อาทิเช่น การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดโฮสโคป และรูปแบบการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการ เป็นต้น ควรมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับความหมาย ขั้นตอน องค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ และควรมีการปฏิบัติการเขียนแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้

2.4 ผลการสัมภาษณ์ความต้องการฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อเสริมสร้าง ความคิดสร้างสรรค์ ให้กับเด็กปฐมวัย ของอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย พบว่า สมควรที่จะได้รับการฝึกอบรม เพราะทักษะที่สำคัญอย่างยิ่งคือ นักศึกษาต้องได้รับการฝึกการเขียนแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน รวมทั้งทักษะการผลิตสื่อประกอบการเขียนแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ต้องมีพื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องพัฒนาการ 4 ด้าน สำหรับเด็กปฐมวัย รูปแบบการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย การเขียนแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ การจัดกิจกรรมตามแผนพร้อมการประเมินผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ควรที่จะเป็นแบบปฏิบัติการ โดยฝึกปฏิบัติการเขียนแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ เน้นการปฏิบัติจริง และนำเสนอในกลุ่ม และให้วิทยากรประเมินพร้อมให้ข้อเสนอแนะ ควรประกอบด้วย เอกสารประกอบการฝึกอบรมที่มีเนื้อหาที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริง ควรมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ เพื่อใช้ในการผลิตสื่อ มีเทคโนโลยีที่หลากหลายในการสอน เช่น VDO บทบาทสมมติ PowerPoint ในการวัดและประเมินผลควรใช้การสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์ การประเมินทักษะการนำเสนอ แบบประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ และควรมีวิทยากรที่มีความชำนาญและเชี่ยวชาญทางด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยมาเป็นวิทยากรร่วม

ระยะที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรและทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

#### 1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะหลักสูตรฝึกอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ต้องมีการศึกษาบริบท วิเคราะห์ ข้อมูลพื้นฐาน แนวคิดและทฤษฎี และปัญหาและความต้องการของผู้เข้าฝึกอบรมการจัดประสบการณ์ หลักการควรรยึดพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 และระบุนักศึกษาครูควรรู้เรื่องอะไรบ้าง การกำหนดวัตถุประสงค์ ควรกำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไปหรือปลายทาง (กำหนดให้ครบ K P A) โดยการกำหนดเป้าหมายเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน ควรกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือนำทางโดยการกำหนดเพื่อประเมินระหว่างการเรียนการสอน ในส่วนเนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรมควรระบุให้ชัดเจนว่าสำหรับปฐมวัยเท่านั้น เนื้อหาควรให้แนวคิดเกี่ยวกับวิธีการสอนที่หลากหลายที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้ นักศึกษาได้เลือกใช้ได้อย่างหลากหลาย เวลาในการฝึกอบรม ในส่วนที่เป็นทฤษฎีควรลดจำนวนชั่วโมงการฝึกอบรมลง ควรเน้นการฝึกปฏิบัติ และหลังจากที่ฝึกการเขียนแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้แล้ว ให้นักศึกษาได้นำแผนลงสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาที่ตนเองฝึกปฏิบัติการสอนอยู่ หลังจากนั้นให้มีการประชุมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เข้าร่วมอบรมในส่วนของสื่อนั้นต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายที่จะสอน เลือกสื่อที่มีเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจและเป็นสื่อที่จะให้ผลต่อการเรียนการสอนมากที่สุดช่วยให้ผู้เรียน เข้าใจเนื้อหาวิชานั้นได้ดี เป็นลำดับขั้นตอน เป็นสื่อที่เหมาะสมกับวัย ความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน ควรสะดวกในการใช้ มีวิธีใช้ไม่ซับซ้อนยุ่งยากจนเกินไป มีคุณภาพเทคนิคการผลิตสื่อที่ดี มีความชัดเจนและเป็นจริง มีราคาไม่แพงจนเกินไป หรือถ้าจะผลิตเองต้องคุ้มกับเวลาและการลงทุน การวัดและประเมินผล ควรวัดให้ตรงจุดมุ่งหมาย โดยต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าจะวัดอะไร ใช้วิธีการวัดและเครื่องมือวัดให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของสิ่งที่ต้องการวัด วัดให้ครอบคลุมพฤติกรรมที่ต้องการวัด ใช้วิธีการวัดและเครื่องมือวัดหลายๆประเภท อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้ผลการวัดที่เชื่อถือได้ ใช้เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพดี และต้องศึกษาคุณลักษณะของเครื่องมือแต่ละประเภทอย่างละเอียดว่ามีข้อดีข้อเสียอย่างไร รวมถึงแปลผลการวัดอย่างถูกต้อง มีความยุติธรรม ใช้ผลการวัดให้คุ้มค่า

1.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านโครงสร้างหลักสูตร รองลงมาคือด้านหลักการ และเหตุผล ด้านวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ด้านการวัดและประเมินผล ด้านกิจกรรมการฝึกอบรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านสื่อการฝึกอบรม

## 2. ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม (Try Out)

2.1 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

2.2 ทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้าน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ รองลงมาคือด้านบุคลิกภาพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

2.3 ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านความคิดยืดหยุ่น รองลงมาคือด้านความคิดริเริ่ม ด้านความคิดคล่องแคล่ว และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านความคิดละเอียดลออ

2.4 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านสื่อการฝึกอบรม รองลงมาคือด้านเนื้อหาการฝึกอบรม ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสามารถของวิทยากร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านสถานที่สำหรับการฝึกอบรม

ระยะที่ 3 ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

2. ทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้าน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ รองลงมาคือด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านบุคลิกภาพ

3. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านด้านสื่อการฝึกอบรม รองลงมาคือด้านกิจกรรมการฝึกอบรม ด้านความสามารถของวิทยากร ด้านสถานที่สำหรับการฝึกอบรม ด้านการวัดและประเมินผล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านเนื้อหาของการฝึกอบรม

ระยะที่ 4 ผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

1. ทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ของนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านเนื้อหาของการฝึกอบรม รองลงมาคือด้านการวัดและประเมินผล ด้านกิจกรรมการฝึกอบรม ด้านสื่อการฝึกอบรม ด้านความสามารถของวิทยากร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านสถานที่สำหรับการฝึกอบรม

2. ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านความคิดคล่องแคล่ว รองลงมาคือด้านความคิดริเริ่ม ด้านความคิดละเอียดลออ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้าน ด้านความคิดยืดหยุ่น

## อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย พบประเด็นที่น่าสนใจมีดังนี้

การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ประกอบด้วย ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ โดยเน้นกิจกรรมที่เป็นลักษณะเรียนปนเล่นเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้อย่างสนุกสนานพร้อมทั้งเน้นให้การจัดกิจกรรมได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงโดยการใช้สื่อที่หลากหลาย และแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ควรมีกิจกรรมที่หลากหลายที่สามารถเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ให้กับเด็กปฐมวัยได้ ซึ่งสอดคล้องกับ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 ที่ให้แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการว่า เด็กปฐมวัยต้องมีการพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาจะมีความสัมพันธ์และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นลำดับขั้นตอนไปพร้อมกันทุกด้าน เด็กแต่ละคนจะเติบโตและมีลักษณะพัฒนาการแตกต่างกันไปตามวัย โดยที่พัฒนาการเด็กปฐมวัยบ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวเด็กอย่างต่อเนื่องในแต่ละวัย เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงอายุ 4 ปี และสอดคล้องกับเยาวยา เดชคุปต์ (2542) ได้กล่าวถึง แนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในทศวรรษหน้าไว้ ดังนี้ 1) มีการจัดการเรียนรู้แบบหน่วยการสอน โดยไม่มีการแยกเป็นรายวิชาโดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนทุกด้านเป็นสำคัญ โดยเน้นการเล่นเป็นหัวใจของการเรียนรู้ 2) มีการพัฒนานาเอานวัตกรรมทางการศึกษาปฐมวัยมาใช้เป็น

แนวทางในการจัดกิจกรรมและเลือกประสบการณ์และการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมให้กับเด็ก 3) มีการจัดกิจกรรมการเล่นแบบต่างๆบรรจุไว้ในกิจกรรมประจำวันเพราะ "การเล่น" เป็นหัวใจของการเรียนรู้ของเด็กในวัยนี้ซึ่งนำไปสู่การคิดแก้ปัญหาและการสร้างสิ่งต่างๆอีกด้วย 4) กิจกรรมที่จัดควรเน้นการปฏิบัติจริง เช่น การทำอาหารการทัศนศึกษา เป็นต้น 5) ให้เด็กเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และตั้งเป้าหมายฝึกสร้างให้คิด กล้าคิด กล้าทำ การคิดริเริ่ม และพัฒนาการเป็นตัวของตัวเอง และข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งควรกระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่ประกอบด้วย 4 ระยะ ได้แก่ การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการฝึกอบรม การสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การใช้หลักสูตรฝึกอบรม การประเมินหลักสูตรฝึกอบรม สอดคล้องกับรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของ Dessler (1999), Taba (1962), Oliva (1993), Saylor & Alexander (1974), อนุสรณ์ หาญประสิทธิ์ (2563), กิติชัย แสนสุวรรณ (2561), รัตนา พิธิตปรีชา (2561) และข้อมูลพื้นฐานในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งควรมีการส่งเสริมโดยใช้กิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง ได้เรียนรู้จากการสร้างสถานการณ์หรือบทบาทสมมติ ซึ่งสอดคล้องกับ Rogers (1971) ได้กล่าวว่าการสร้างสถานการณ์สามารถส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นได้ และการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยนั้นครูต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้กับเด็กและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับเด็ก Torrance (1959) ที่กล่าวว่าส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ต้องเน้นตัวครูนักเรียนและปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ โดยในการประเมินความคิดสร้างสรรค์นั้นต้องประเมินผู้เรียนให้ครบ 4 องค์ประกอบ ตามแนวคิดของ Guilford (1967) ประกอบด้วย ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น และ ความคิดละเอียดลออ ในส่วนของการสอบถามและสัมภาษณ์ความต้องการฝึกอบรม พบว่า นักศึกษามีความสนใจในการฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และนักศึกษามีความต้องการที่จะศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย และการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และในส่วนของอาจารย์ได้ให้ความสนใจในการจัดกิจกรรมฝึกอบรมโดยเน้นให้นักศึกษามีความรู้พื้นฐานในการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ของเด็กปฐมวัย และการฝึกปฏิบัติการเขียนแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ เน้นการปฏิบัติจริง และนำเสนอในกลุ่ม และให้วิทยากรประเมินพร้อมให้ข้อเสนอแนะ พร้อมทั้งมีสื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายมาใช้ประกอบการฝึกอบรม มีการประเมินความรู้และทักษะ การเขียนแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ พร้อมทั้งควรมีวิทยากร ที่มีความชำนาญและเชี่ยวชาญทางด้านประสบการณ์เรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยมาเป็นวิทยากรร่วม

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรและทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย พบประเด็นที่น่าสนใจมีดังนี้

2.1 ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย พบว่า ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และค่าดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากกระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมดำเนินการอย่างเป็นระบบ ซึ่งประกอบด้วย 4 ระยะ ได้แก่ การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการฝึกอบรม การพัฒนาหลักสูตรและทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม การใช้หลักสูตรฝึกอบรม และการประเมินหลักสูตรฝึกอบรม รวมถึงหลักสูตรฝึกอบรมมีองค์ประกอบที่ครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม โครงสร้างของหลักสูตร กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม และการวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับ Taba (1962) Tyler (1971) วราภรณ์ อาจคำไพ (2565) สิทธิพล อาจอินทร์ (2564) กมลรัตน์ วงศ์ถามาตย์ (2562) กิติชัย แสนสุวรรณ (2561) สมาน เอกพิมพ์ (2560) และ ประภัทร์ กุดหอม (2560) ซึ่งผู้วิจัยได้นำหลักการแนวคิดมาใช้ในการออกแบบหลักสูตรประกอบด้วย 6 องค์ประกอบได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม 3) โครงสร้างของหลักสูตร 4) กิจกรรมการฝึกอบรม และ 5) สื่อการฝึกอบรม และมีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ที่สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตรของ Dessler (1999) Taba (1962) Oliva (1993) Saylor & Alexander (1974) อนุสรณ์ หาญประสิทธิ์ (2563) กิติชัย แสนสุวรรณ (2561) และรัตนา พิธิตปรีชา (2561) ได้แก่ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการฝึกอบรม 2) การพัฒนาหลักสูตรและทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม 3) การใช้หลักสูตรฝึกอบรม และ 4) การประเมินหลักสูตรฝึกอบรม

2.2 ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม มีทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยหลังการจัด

ประสบการณ์เรียนรู้ของนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาศรีวิชัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเนื่องจาก หลักสูตรมีความเหมาะสมและได้ผ่านการหาคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ อีกทั้งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และความคิดสร้างสรรค์ที่ครอบคลุมกระบวนการวิจัยและเนื้อหาในหลักสูตรฝึกอบรมมีความครบถ้วนสมบูรณ์ กิจกรรมมีความเหมาะสม มีความน่าสนใจ ระยะเวลาเหมาะสม และการวัดและประเมินผลมีความเป็นธรรมและเหมาะสมต่อผู้เข้ารับการอบรมและเด็กปฐมวัย

3. ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาศรีวิชัย พบประเด็นที่น่าสนใจมีดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม พบว่าคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ทั้งนี้อาจเนื่องจาก วิทยากรที่ให้ความรู้มีการอธิบายได้อย่างเข้าใจ มีการจัดกิจกรรมที่สนุกเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ฝึกให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง รวมถึงการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการประกอบการฝึกอบรม พร้อมทั้งมีวิทยากรผู้ช่วยที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในด้านการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์เรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยมาช่วยในการฝึกอบรมในครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคุณาพร วรณศิลป์ (2562) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูด้วยรูปแบบผสมผสาน เรื่อง การทำวิจัยในชั้นเรียน ผลการวิจัย พบว่า ความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติชัย แสนสุวรรณ (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะการวิจัย ของครูพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการ ฝึกอบรมของครูพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผู้เข้าอบรมสมรรถนะการวิจัย ของครูพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม มีคะแนนหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 ผลการประเมินทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาศรีวิชัย พบว่า ทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาศรีวิชัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีการทำกิจกรรมที่ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้มีทักษะและความชำนาญในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ และอาจเนื่องจากในระหว่างที่ทำการกิจกรรมจะมีวิทยากรและวิทยากรที่รับเชิญซึ่งเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญมาคอยให้คำชี้แนะให้ความช่วยเหลือตลอดการทำกิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี นามวิชัย (2563) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในด้านการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนมีชัยบ้านสมเด็จ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูปฐมวัยมีความสามารถในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในด้านการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3.3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาศรีวิชัย พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาศรีวิชัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากในการฝึกอบรม วิทยากรมีการเตรียมความพร้อมทั้งด้าน เนื้อหาของหลักสูตร โดยมีความเหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม เรียงลำดับเนื้อหาก่อน-หลัง ครอบคลุมหลักสูตร และเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถนำไปใช้ได้ ด้านสื่อการฝึกอบรม มีใบความรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา มีเอกสารประกอบการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา ด้านสถานที่สำหรับการฝึกอบรม สถานที่สะอาด ปลอดภัย และมีความพร้อมของอุปกรณ์ ด้านกิจกรรมการฝึกอบรม มีกิจกรรมน่าสนใจ เป็นการนำความรู้ใหม่ๆ ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม และระยะเวลาในการทำกิจกรรมมีความเหมาะสม ด้านความสามารถของวิทยากร สามารถในการถ่ายทอด/สื่อสาร/ความเข้าใจ ได้เป็นอย่างดี มีการเรียงลำดับบรรยายเนื้อหาได้ครบถ้วน เปิดโอกาสให้ซักถามและแสดงความคิดเห็น และมีการตอบคำถามได้ตรงประเด็นและชัดเจน ด้านการวัดและประเมินผล มีการวัดและประเมินผลครอบคลุมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ เหมาะสม เข้าใจง่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของวนิดา เขจรักษ์ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูโดยใช้ทักษะบูรณาการภาษาอังกฤษกับวิชาคณิตศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมในระดับมาก

4. ผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาศรีวิชัย พบประเด็นที่น่าสนใจมีดังนี้

4.1 ผลการประเมินทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาศรีวิชัย พบว่า ทักษะการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาศรีวิชัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องจาก นักศึกษาที่ผ่านการเข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะการจัดประสบการณ์ที่เป็นไปตามแผนการจัดประสบการณ์ เป็นลำดับขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เข้าใจง่าย และแสดงความคิดรวบยอดของเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้มี



### เอกสารอ้างอิง

- กนิษฐา พูลลาภ. (2563). การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ร่วมกับการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ เป็นฐาน สำหรับนักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนผดุงนารี. การประชุมวิชาการเสนอ ผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 21 วันที่ 27 มีนาคม 2563 ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- กมลรัตน์ วงศ์ถามาตย์. (2562). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อนคิดวิเคราะห์ สำหรับนักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู หลักสูตรการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กิติชัย แสนสุวรรณ. (2561). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะการวิจัยของครูพลศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัด มหาสารคาม ปริญญาปรัชญาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วนิดา เขจรักษ์. (2562). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูโดยใช้ทักษะบูรณาการภาษาอังกฤษกับวิชาคณิตศาสตร์ระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น ปริญญาปรัชญาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- คุณาพร วรรณศิลป์. (2562). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูด้วยรูปแบบผสมผสาน เรื่อง การทำวิจัย ในชั้นเรียน. ปริญญาครุศาสตรดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ณัฐกร หาญประสิทธิ์. (2563). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ Google Classroom เพื่อการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. หลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ :เจ้าพระยาระบบการพิมพ์.ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2565). ข้อมูลสถิติสำคัญเพื่อการขับเคลื่อนสู่เศรษฐกิจสีเขียวอย่างยั่งยืน. [https://www.bot.or.th/th/research-and-publications/articles-and-publications/articles/statistical-articles/Stat\\_Article\\_31dec22.html](https://www.bot.or.th/th/research-and-publications/articles-and-publications/articles/statistical-articles/Stat_Article_31dec22.html).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- \_\_\_\_\_. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประภัทร์ กุดหอม. (2560). การพัฒนาหลักสูตรเสริมตามแนวคิดเมตาคognition และการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้าง ทักษะ และกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. ดุขฎีนิพนธ์ปรัชญาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชา วิจัยหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปราณี พงษ์สุพรรณ. (2561). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสะเต็มศึกษาเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และความคิด ผลิตภัณฑ์สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลักสูตรศึกษาศาสตรดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิตย.
- ปรียา โคตรสาลี. (2562). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง สารในชีวิตประจำวัน โดยใช้ การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาร่วมกับผังกราฟิก ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พงษ์สิทธิ์ พิธิ. (2563). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดตกแต่งสถานที่เพื่อการประกอบอาชีพสำหรับนักศึกษา สาขาวิชา การโรงแรมและการท่องเที่ยว ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพ พรรณี.
- ภาณุวัฒน์ พันชนกกุล. (2561). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน ที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ และความคิดสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รัตนา พิชิตปรีชา. (2561). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักศึกษาสถาบัน เทคโนโลยีปทุมวัน ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนบุรี.

- ราชกิจจานุเบกษา. (2565). รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565. file:///C:/Users/User/Downloads/4.รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้%2065.pdf.
- ลลิตา ศิระวงษ์ และคณะ (2566) การใช้โครงงานเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย. วารสาร มจร วิชาการล้ำนา, 12(2) : (กรกฎาคม - ธันวาคม 2566), 45 – 54.
- วรภรณ์ อาจคำไพ. (2565). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ตามกรอบแนวคิดความรู้ ในเนื้อหาศาสตร์การสอนและเทคโนโลยี (TPACK). ปรัญญาปรัชญาคุชฎ์บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิชารภรณ์ แสนนา. (2565). การพัฒนาแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกลุ่ม โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์ และวรวรรณ นิมิตพงษ์กุล. (2562). สอนสร้างสรรค์ เรียนสนุกยุค 4.0. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ศิริรัตน์ ทะนุก, 2563. การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง การสร้าง หนังสือสามมิติโดยใช้การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน. e-Journal of Education Studies, Burapha University, 4(2) : (ตุลาคม - ธันวาคม 2563), 41 – 52.
- สมาน เอกพิมพ์. (2560). การจัดการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมและการจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21. มหาสารคาม: ตักศิลาการพิมพ์. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิก.
- สิทธิพล อาจอินทร์. (2563). การพัฒนาหลักสูตร = Curriculum development. พิมพ์ครั้งที่ 5. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580). พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- อารี พันธุ์ณี. (2557). ฝึกให้คิดเป็นคิดให้สร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อินทร์ดี อริยชัยเปรมวดี (2566) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดไฮสโคป เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และความกล้า แสดงออกของเด็กปฐมวัย. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 2(8) : (พฤษภาคม- สิงหาคม 2566), 855 – 866.
- Dessler, G. (1999). Essentials of Human Resource Management. New Jersey: Prentice-Hall.
- Guilford, J.P.(1967). The Nature of Human Intelligence. New York : McGraw-Hill Book Co.
- Peter F. Oliva. (2001). Developing the Curriculum. (5 th ed.). New York : Longman.
- Rogers, E.M. and Shoemaker, F.F. (1971). Communication of Innovation: Across Cultural Approach. New York: The Free Press.
- Saylor, J. Galen and William M. Alexander. (1974). Planning Curriculum for School. New York : Holt, Rinehart and Winston.
- Taba, H. (1962). Curriculum Development Theory and Practice. New York : Harcourt, Brace and World.
- Tyler, R.W. (1971). Basic principles of curriculum and instruction. 31 st ed. Chicago: The University of Chicago Press.
- Torrance, E. P. (1959). Current research on the nature of creative talent. Journal of Counseling Psychology, 6(4), 309–316.